

UKKELSE STATEN-GENERAAL

(SEPTEMBER - OKTOBER 2021)

Evaluatieverslag en opvolging

Een dialoog met concrete resultaten

Het doel van de in de gemeentelijke algemene beleidsverklaring voorziene Ukkelse Staten-Generaal (SG) was de Ukkelse burgers samen te brengen om hen de gelegenheid te geven met steun en een actief luisterend oor van de gemeente te discussiëren over de belangrijkste uitdagingen op het grondgebied. De SG waren voorzien in 2020 en werden uitgesteld tot maart en vervolgens tot september-oktober 2021 wegens de gezondheidssituatie. De SG die werden georganiseerd in het verlengde van de verzameling van gevoelens en opmerkingen die tijdens de burgerontmoetingen 2019-2020 werden doorgegeven, **maakten het mogelijk verder te gaan in de identificatie van de behoeften en prioriteiten van de burgers om concrete aanbevelingen aan het college te formuleren.** Naast Ukkelse burgers konden ook gemeenteambtenaren, verkozenen en sociale en maatschappelijke actoren deelnemen. De in het kader van de SG georganiseerde workshops hebben het college en het gemeente dus de gelegenheid geboden beter rekening te houden met de wensen/behoeften van de bevolking en zich te laten inspireren door hun voorstellen op macro- en microgebied. De ambtenaren en de verkozenen hebben hun beperkingen en eventuele obstakels beter kenbaar kunnen maken. Ondanks talrijke beperkingen, de gezondheidscontext en de beschikbare personele en budgettaire middelen hebben de Staten-Generaal hun doel over het algemeen bereikt: concrete verwezenlijkingen op korte, middellange en lange termijn voorstellen. De SG werden gevolgd door de Staten-Generaal van de Jeugd, die van januari tot mei 2022 werden georganiseerd.

VOORZIENING

a Begeleiding

Na een offerteaanvraag werd het agentschap Particitiz aangesteld om de dienst Burgerinspraak te ondersteunen voor de organisatie, de methode en de animatie. Tijdens de avonden stelde het agentschap twee senior moderators en negen junior moderators ter beschikking. Wegens de gezondheidscrisis werd een digitaal systeem toegevoegd tijdens de voorbereiding. Een visuele begeleidster (Julie Du Faux) werd aangesteld om avonden 2 en 3 te begeleiden. Een kleine catering was voorzien.

b Communicatie

Vooraf werd een grote communicatiecampagne gevoerd (huis-aan-huisbericht, affiches, sociale netwerken, infostands, Wolvendael, website, burgerrelais).

c Online participatief platform MyOpinion

Een essentieel instrument van het systeem. Informatie over de SG en inschrijvingen vonden plaats via het platform (maar ook per e-mail en telefoon voor inschrijvingen). Het verloop en de verslagen van de sessies werden naarmate de avonden vorderden online gezet op het platform MyOpinion. Het platform werd geactualiseerd na de SG om de opvolging van het proces te preciseren.

d Methodologie

Er zijn vier avonden georganiseerd in het gemeentehuis (18 tot 21.30 uur), fysiek en tegelijkertijd virtueel. Het was mogelijk zich voor één of meer avonden in te schrijven waarbij de voorkeur werd gegeven aan de methode van de "hive hawks" (iteratie). De burgers konden in subgroepen (één gespreksleider per tafel, ook virtueel) discussiëren **over vijf hoofdlijnen** die de meest in het oog springende punten van de burgerontmoetingen weerspiegelen:

- **Samenleven** (Reinheid / Veiligheid / Handicap / Sociale Actie, Nieuwe Technologieën, Internationale Solidariteit, Senioren, Europese Aangelegenheden).
- **Verbetering van de leefomgeving** (Mobiliteit, Openbare Ruimte, Wegen / Huisvesting / Stedenbouw).
- **Dynamisering** (Jeugd en Kleine Kinderen / Cultuur / Handel & Horeca / Sport ...).

- **Milieu-uitdagingen** (Groene Ruimten, Klimaat, Milieu, Stedenbouw, Gemeente-eigendommen).

- **Goed bestuur** (Burgerinspraak / Communicatie / Bevolking).

e Verloop van de avonden

- **Avond 1:** informatie en inventarisatie van de behoeften (de burgers hebben 137 behoeften kenbaar gemaakt).
- **Avond 2:** formulering van concrete oplossingen om aan de tijdens avond 1 vastgestelde behoeften te voldoen met feedback van het college.
- **Avond 3:** verdieping met gemeenteambtenaren: er zijn 23 projectideeën naar voren gekomen.
- **Stemming:** tussen avond 3 en 4 konden de deelnemers hun stem uitbrengen (online, per e-mail) en 10 aanbevelingen kiezen uit de 23 ideeën die tijdens avond 3 naar voren waren gekomen.
- **Avond 4:** voorstelling van de 10 prioritaire aanbevelingen, moment van reactie en discussie tussen de burgers en het college.

f Deelname

In totaal werden **150 burgerdeelnemers** geteld, zowel online als fysiek, met ongeveer 100 deelnemers op elke avond. Daaronder bevonden zich een aantal vaste deelnemers aan de inspraakprocessen maar ook nieuwkomers. Een aanzienlijk aantal deelnemers was gedurende de gehele cyclus van vier avonden aanwezig. **Achttien gemeenteambtenaren** hebben aan het proces deelgenomen (voorbereiding en avond 3).

g Evaluatie

Na de SG werd een vragenlijst naar alle deelnemers gestuurd (25% respons). 80% achtte zich tevreden over het algemene proces van de SG. Er moet op gewezen worden dat sommige wijken (Sint-Job, Ukkel-Centrum) meer vertegenwoordigd waren dan andere. De motivatie om deel te nemen was hoofdzakelijk tweeledig: de wens om betrokken te raken bij het leven in de eigen wijk/gemeente en de wens om de verbeteringen die in de gemeente moeten worden aangebracht bekend te maken.

AANBEVELINGEN VAN BURGERS

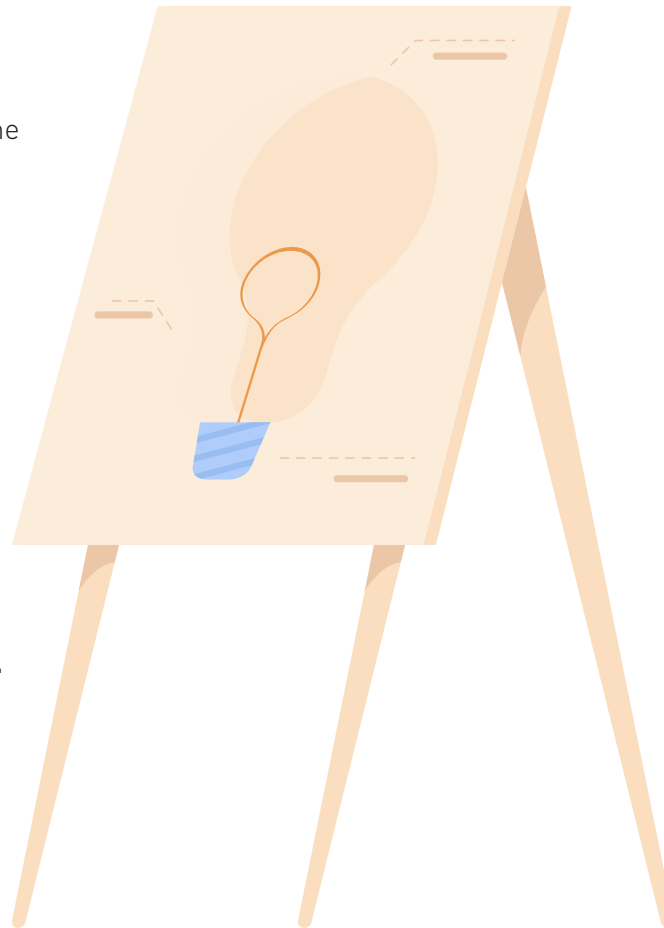
Alle tijdens de avonden geformuleerde behoeften geven een duidelijke indicatie van de verwachtingen en wensen van deze steekproef van de bevolking. Uit de tabel met 137 behoeften (zie <https://uccl.monopinion.belgium.be/processes/etats-generaux-ucclois?locale=nl>) blijkt **een grote verscheidenheid van onderwerpen** die verband houden met alle gemeentelijke bevoegdheden. Er moet op gewezen worden dat sommige van de besproken kwesties, die een aantal behoeften aan het licht hadden gebracht (reinheid, veiligheid, stedenbouw, jeugd en kleine kinderen), niet zullen voorkomen in de definitieve aanbevelingen die tijdens het proces aan het college zullen worden gedaan.

Uit de 23 aanbevelingen die naar voren zijn gekomen blijkt ook een sterke **verwachting op het gebied van goed bestuur**, met niet minder dan 5 aanbevelingen (monitoring van gemeentelijke projecten op een manier die is aangepast aan het publiek en het onderwerp, voorzien van een multidisciplinair budget voor een beperkt aantal grootschalige projecten, respecteren van bestaande regels voor alle actoren: burgers en gemeente, ideeënbusen voor burgers met betrekking tot de werking van de gemeente, kinderopvang tijdens burgerontmoetingen, sport, cultuur en animatie).

De prioritaire aanbevelingen gericht op verbetering van de leefomgeving en inclusie

De 10 prioritaire aanbevelingen kunnen in drie groepen worden ingedeeld: samenleven, openbare ruimte en mobiliteit.

Hoewel de uitvoering ervan samenhangt met verschillende schepenen en gemeentediensten, vallen zij ten dele onder de verantwoordelijkheid van het gehele college. De **drie aanbevelingen** die de meeste stemmen kregen: groene ruimten klasseren om verstedelijking te beperken, de 5 Ukkelse stations efficiënt gebruiken en een buurthuis creëren met geefwinkels, echte ruimten voor uitwisseling.

De SG hebben zich geconcentreerd op thema's die reeds centraal stonden in de bezorgdheid die de burgers tijdens de burgerontmoetingen hadden geuit (mobiliteit, vergroening). Het is echter van belang op te merken dat van de tien prioritaire aanbevelingen er **drie betrekking hebben op de maatschappij** in ruime zin. De nadruk ligt op het **creëren van banden** (met name tussen generaties), ontmoetingsplaatsen, de toe-eigening van de openbare ruimte door de burgers en de ondersteuning van burger- en solidariteitsinitiatieven. De post-Covidcontext heeft waarschijnlijk een rol gespeeld in deze configuratie.

Over het geheel genomen zijn de geformuleerde aanbevelingen **realistisch** en vallen zij binnen de bevoegdheid van de gemeente (met uitzondering van enkele voorstellen met betrekking tot het efficiënt gebruik van de Ukkelse stations). Het is dan ook interessant vast te stellen dat steun van de gemeenteambtenaren het waarschijnlijk mogelijk heeft gemaakt de behoeften te verduidelijken in de richting van voorstellen die zowel qua politieke verantwoordelijkheid als qua begroting haalbaar zijn. De uitwisselingen met het college hebben het ook mogelijk gemaakt de voorstellen tijdens avond 4 te verfijnen (rekening houdend met bestaande mogelijkheden of beperkingen).

OPVOLGING VAN DE STATEN-GENERAAL

a OPVOLGING VAN DE AANBEVELINGEN

Na de stemming voor 10 prioritaire aanbevelingen zullen het college en de diensten zich de komende twee jaar op deze 10 aanbevelingen concentreren. Er kan echter ook aandacht worden besteed aan de 13 andere aanbevelingen en aan de behoeften die bij de start van de SG zijn vastgesteld. De geformuleerde en geselecteerde aanbevelingen weerspiegelen de bezorgdheid van een deel van het publiek. De deelnemers aan de SG zijn tussenpersonen; zij kunnen worden beschouwd als ambassadeurs in de gemeente (van hun wijk, hun leeftijdsgroep, hun socioculturele achtergrond, enz.) Er moet echter op gewezen worden dat zij een steekproef van de bevolking vertegenwoordigen en niet alle burgers.

• Communicatie

Om de Ukkelaars op de hoogte te houden van de opvolging van de SG zullen dit evaluatieverslag en een opvolgingstabel met alle informatie over elk van de aanbevelingen online worden gezet op het platform MyOpinion (<https://uccl.monopinion.belgium.be/processes/etats-generaux-ucclois?locale=nl>). De deelnemers zullen hiervan op de hoogte worden gebracht.

• Opvolging in de diensten

Om een efficiënte opvolging van de aanbevelingen mogelijk te maken werden de tabellen met de behoeften en aanbevelingen aan de diensten doorgegeven. De opvolging is reeds begonnen in verschillende diensten. Vanaf eind juni 2022 zijn werkgroepen tussen de schepenen en de betrokken diensten gepland.

• Sommige aanbevelingen werden al in aanmerking genomen of zijn gepland

Met een aantal behoeften of aanbevelingen (onder de 23 geformuleerde en de 10 prioritaire aanbevelingen) is reeds rekening gehouden door het college en het gemeentebestuur omdat er projecten aan de gang of gepland zijn. Niettemin laat de uitgebrachte stem ons toe de aandacht van de diensten te vestigen op deze specifieke verwachtingen/voorstellen en de geplande acties te versterken: digitale kloof, collectieve en stadsmoestuinen, bescherming van groene ruimten, veilige fietspaden, meer groen ... Een communicatiecampagne over de Ukkelse stations, gepland voor 2020, werd uitgesteld wegens COVID.

• Sommige aanbevelingen zijn al uitgevoerd of zullen worden uitgevoerd

Dit is bijvoorbeeld het geval voor de versterking van wijkcomités en sportfaciliteiten in parken. De buurthuizen/ontmoetingsplaatsen, plaatsen die openstaan voor de burgers, enz., de recreatiecentra voor senioren en de bibliotheken moeten meer voor de burgers worden opengesteld. De volgende openbare bibliotheek die in de wijk Merlo zal worden gebouwd, zal als buurthuis fungeren, evenals het gemeenschapslokaal dat (in samenwerking met BinHôme) in de wijk Homborch zal worden geopend. De in de algemene beleidsverklaring geplande oprichting van het Huis van het Burgerschap zal ook tegemoetkomen aan de geformuleerde aanbevelingen. De kwestie van de voetgangerszone in het centrum van Ukkel heeft ook een vervolg gekregen met de organisatie van een openbare raadpleging in januari-februari 2022 over de kwestie van het parkeren en de aanleg van het centrum van Ukkel. Er wordt onderzocht welke maatregelen kunnen worden genomen.

• Verbetering van de communicatie over de verwezenlijkingen

Uit de SG is ook gebleken dat een aantal verwezenlijkingen en initiatieven niet goed bekend zijn bij de burgers. De communicatie over projecten, innovaties en verwezenlijkingen van de verschillende gemeentediensten moet worden versterkt.

OPVOLGING VAN DE STATEN-GENERAAL

b OPVOLGING VOOR DE BURGERINSPRAAKPROCESSEN

• Deskundige begeleiding, een dwingende noodzaak

Voor dit soort processen blijft de steun van burgerinspraakexperts noodzakelijk. Moderatie en methodologie zijn essentiële hefbomen om gestructureerde uitwisselingen tussen burgers aan te moedigen die tot precieze formuleringen leiden. Visuele facilitatie geeft een sterke toegevoegde waarde aan het proces.

• Online deelname ter ondersteuning

Online deelname heeft bijgedragen tot de succesvolle uitvoering van de SG en de toegankelijkheid ervan. De mogelijkheid van online deelname aan bepaalde inspraakprocessen moet daarom in de toekomst worden overwogen. Toch geven de burgers nog steeds de voorkeur aan fysieke inspraak die een groter aantal interacties mogelijk maakt en ontmoetingen tussen inwoners en met verkozenen en/of het gemeentebestuur.

• Nieuw publiek aantrekken, een uitdaging

Een grote uitdaging blijft het aantrekken van een divers publiek in termen van leeftijd, gender of culturele en sociale afkomst. De reflectie wordt voortgezet (tijdstip, loting, vergoeding voor deelname en verplaatsing, plaats, partnerschappen, enz.).

• Een moeilijke gezondheidscontext die inspraak kan hebben vertraagd.

Het negatieve effect van COVID-19 op de SG valt niet te ontkennen, zowel wat de deelname als wat de organisatie betreft. Het verplicht dragen van een mondkapje en social distancing hebben gezorgd voor minder deelname, terwijl de angst om binnen samen te komen en de digitale omgeving deelname van anderen hebben vertraagd.

• De deelname van gemeenteambtenaren aan inspraakprocessen: complex maar nuttig.

De deelname van de gemeenteambtenaren werd door de burgers op prijs gesteld. Sommige ambtenaren benadrukten het belang van deze ervaring, hoewel het voor hen een nieuwe en complexe oefening blijft. De opleiding van ambtenaren in burgerinspraak blijft noodzakelijk.

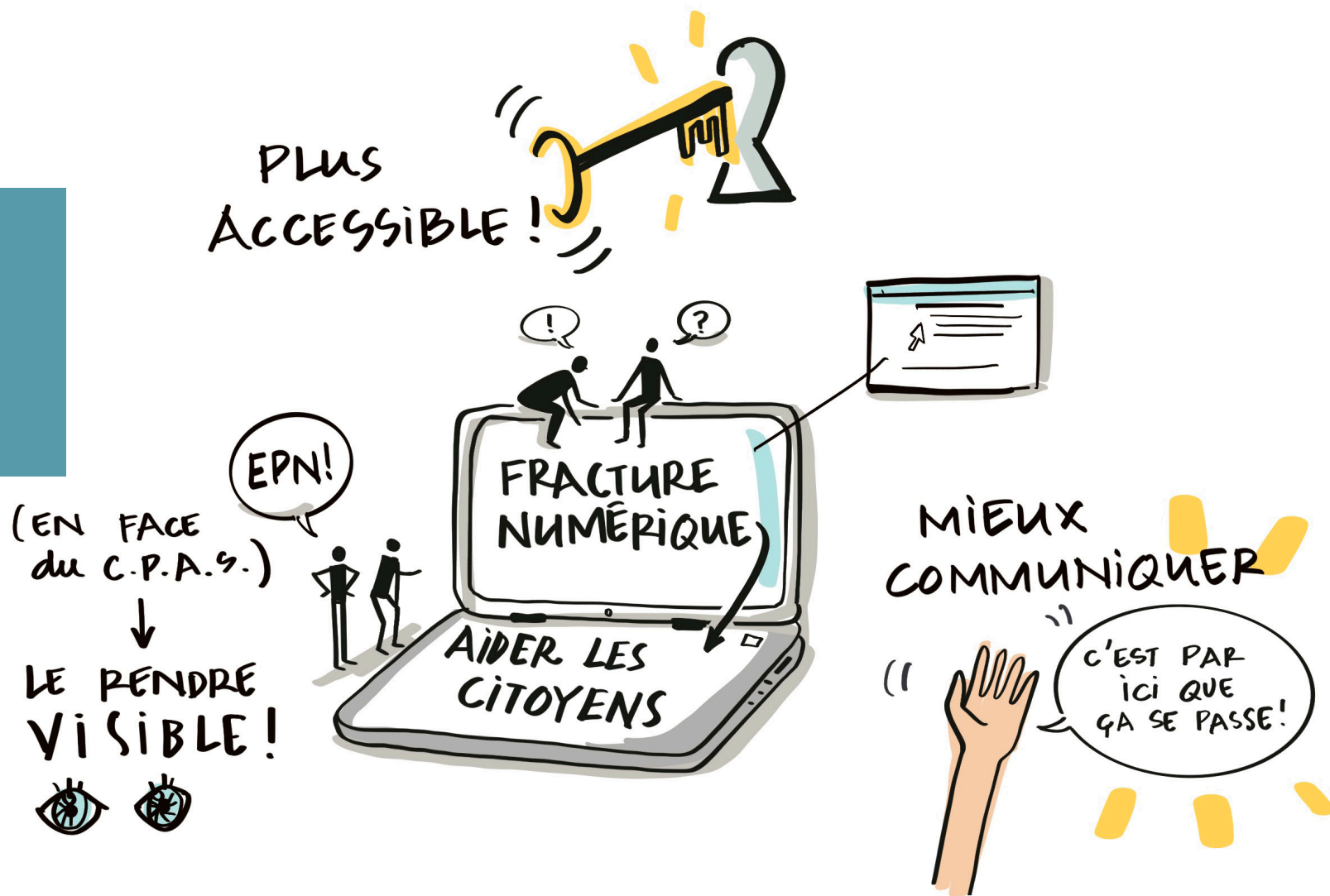
5

aanbevelingen voor Samenleven

1

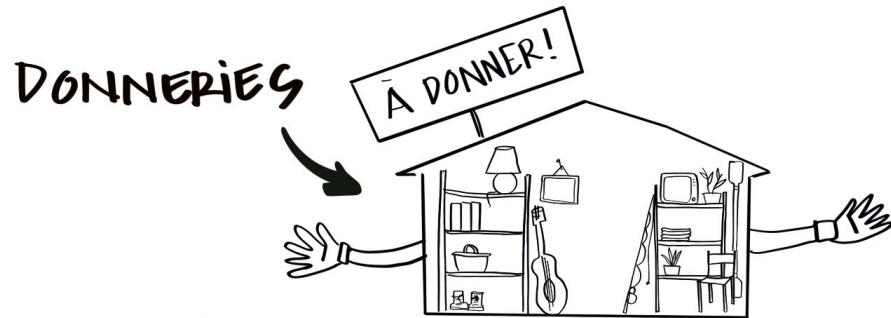
Digitale kloof

Bevordering van plaatsen om mensen te helpen met hun computerprocedures

2

Buurthuis met "geefwinkels"

PROXIMITÉ

PLEIN de
SERVICES!

&

REGROUPEMENTS

UN PROJET
COMMUN

TOUCHER
des GENS...

INCLUSION

des
CITOYENS
MOBILISÉS!

LIEU
D'ÉDUCATION

3

Versterking van de Ukkelse wijkcomités

COMITÉS du
QUARTIER

INTERVENANT
LÉGITIME

REPRÉSENTATIF!

donner une
TRIBUNE

mettre
des LOCAUX
À DISPOSITION

METTRE du
BUDGET

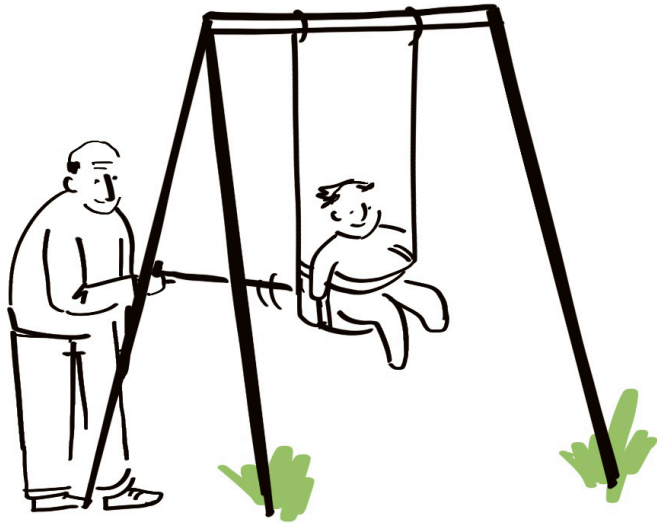
PARTENAIRE
PRIVILÉGIÉ
PERMIS D'URBANISME

4

Intergenerationele infrastructuur en sociaal huis

INFRASTRUCTURES intergénérationnelles

LIEUX de PARTAGE
D'IDÉES
INTER-GÉNÉRATIONNEL

ÉLARGIR la RÉFLEXION
et l'ACTION CITOYENNE

5

Openbare, collectieve en participatieve tuinen en moestuinen

POTAGERS
COLLECTIFS

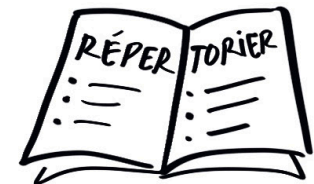
METTRE
en VALEUR
l'EXISTANT

mix à disposition
PAR: PARTICULIER,
COMMUNE
...

PROTÉGER
CEUX QUI
EXISTENT

JARDINS
POTAGERS
PARTAGÉS

RÉPÉR
TOPIER

3

aanbevelingen voor Kwalitatieve openbare ruimte

1

Aanleg van een
voetgangerszone
in Ukkel-Centrum

REDYNAMISER
LE CENTRE en
JOURNÉE et
en SOIRÉE

FLÂNER

KERMESSE

COMMERCES

TERRASSES

BANCS

2

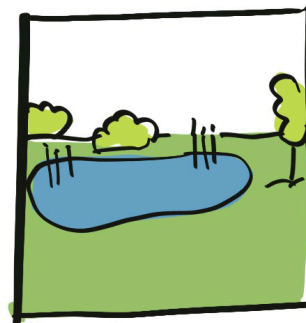
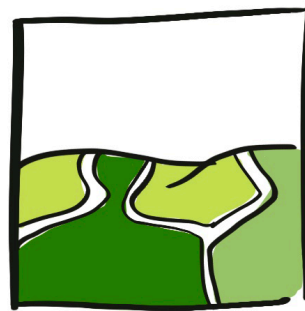
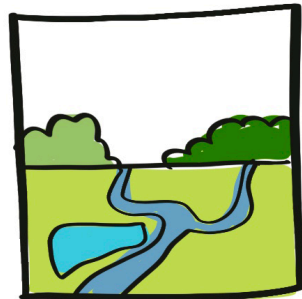
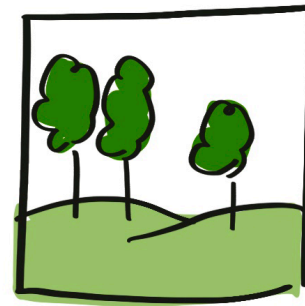
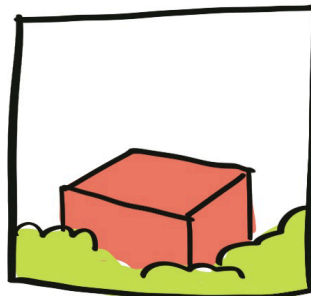
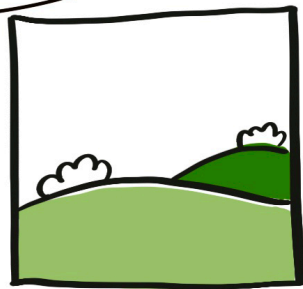
Groene ruimten klasseren en beschermen om verstedelijking te beperken

CLASSER les
ESPACES
VERTS ...

PAS au DÉTRIMENT
de la BIODIVERSITÉ !

FAIRE PARTICIPER
CITOYENS!

COMMUNIQUER
SUR CEUX QUI
EXISTENT
DÉJÀ!

3

De gemeente Ukkel vergroenen

LA VÉGÉTALISATION

LUTTER CONTRE :

- > POLLUTION
- > manque d'esthétisme
- > CHANGEMENT CLIMATIQUE

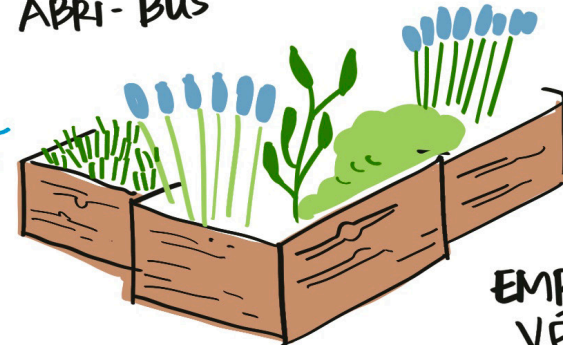
ARBRES FRUITIERS

ARBRE ROBOT

CONSEIL
au CITOYEN

PRIORISER LES
ZONES MOINS
FAVORISÉES

VÉGÉTALISATION
ABRI-BUS

EMPLACEMENTS à
VÉGÉTALISER

GÉNÉRALISER
maillage
VERT & BLEU

FAVORISER
BIODIVERSITÉ!

DÉ-MINÉRALISER

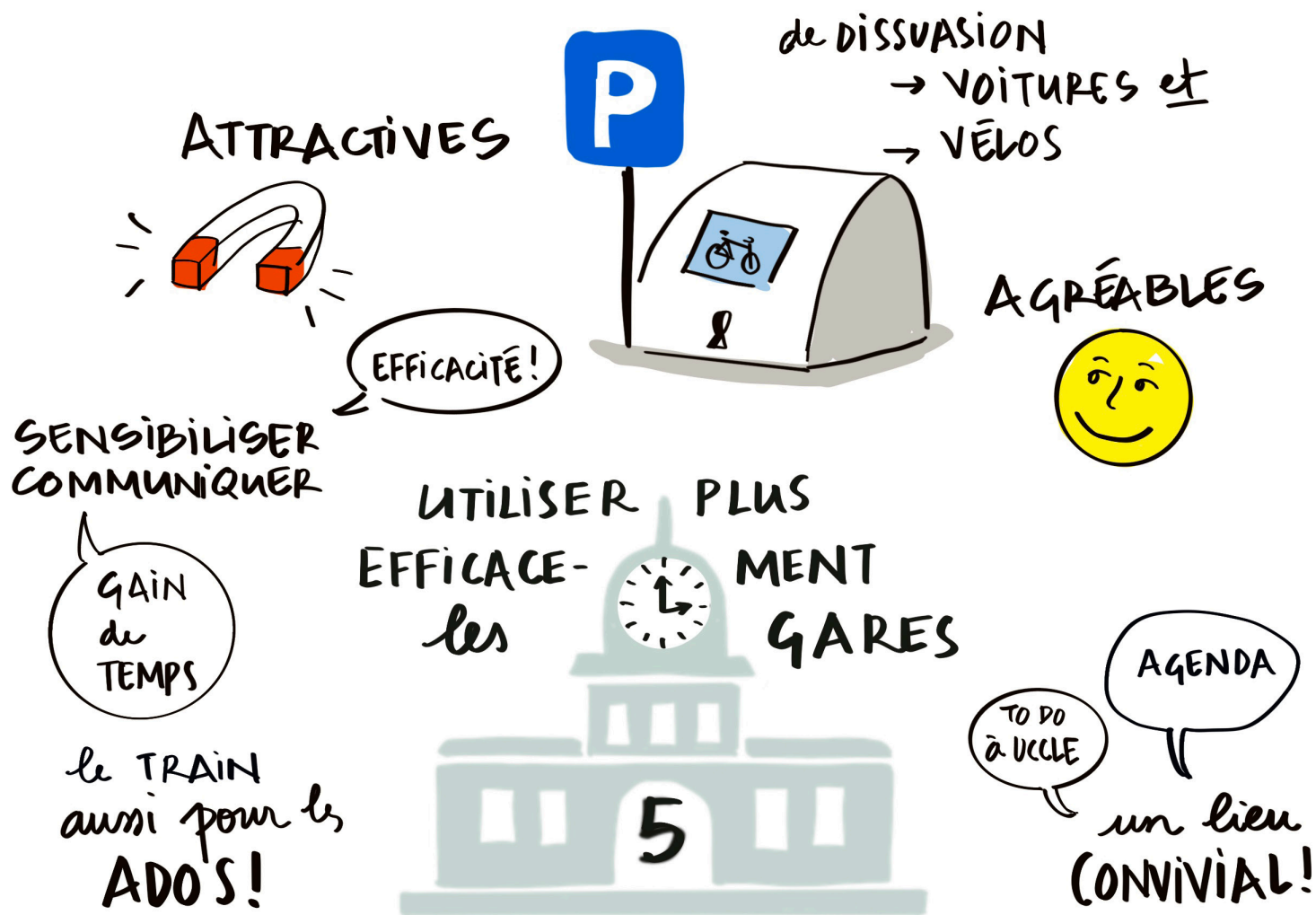
2

aanbevelingen voor

Een gemeente in beweging

1

Efficiënt gebruik van de Ukkelse stations

2

Fietspaden veilig maken

DES CYCLISTES
MIEUX
PROTÉGÉS

METTRE LES
PISTES ENTRE
LES VOITURES
GARÉES ET
LE TROTTOIR

